

ževnost, I jedno i drugo je razrešeno tek posle drugog svetskog rata. Tek kad nam je određen tip književnosti već dozlogrdio, mogli su se pojaviti Kosovelovi posebni eksperimenti u obliku *Integrala* — a znamo kada je to bilo.

John Willet (Džon Vile) će u svojoj geografsku mapu avangardnih pokreta u Evropi⁷⁷, prema kojoj južno od linije Beč—Budimpešta nije postojala nikakva avangarda, osim nekih drugih morati da ucrtta u slovenačku, sa njenim specifičnim, ali nikako i zakasnelim crtama.

Sa slovenačkog preveo:
Jaroslav Turčan

Napomene:

- 1 Katarina Šalamun-Blodrzycka: Anton Podbevšek in njegov čas, Mb. 1972, str. 25.
- 2 Janko Kos: Avantgarda in Slovenci, Sodobnost 1980, št. 8—9, str. 742.
- 3 Marja Boršnik: Stilni premiki v slovenski književnost med klasičnim in modernim realizmom, Slavistična revija, 1963 št. 2, str. 96.
- 4 Marjan Mušič: Novomeška pomlad, Mb. 1974, str. 17.
- 5 Isto, str. 18.
- 6 Vidi nap. 3.
- 7 France Stele: Nastop mlade umetnosti v Ljubljani, Slovenec, 5. 11. 1920.
- 8 Vidi nap. 4, str. 17—18.
- 9 Pojam je v upotrebi od 1974, kad je objavljena istoimena knjiga Marjana Mušiča.
- 10 Josip Vidmar: Obrazi, Lj. 1979, str. 54.
- 11 Isto, str. 220.
- 12 Milček Komelj: Vloga Antona Podbevška, Naši razgledi, 5. 11. 1982.
- 13 Josip Vidmar: Podbevškova podoba, Delo, Knj. listi, 27. 11. 1981.
- 14 Vidi nap. 12.
- 15 Lino Legiša, Zgodovina slovenskega slovstva, Lj. 1969, VI, str. 19.
- 16 Vidi nap. 4, str. 120.
- 17 Vidi Tabor, Maribor 12. 6. 1921.
- 18 Vidi nap. 12.
- 19 Anton Ocvirk: Srečko Kosovel in konstruktivizam; glej: Srečko Kosovel: Integrali '26, Lj. 1967, str. 32.
- 20 Vidi nap. 15, str. 199.
- 21 Anton Slodnjak: Istorija slovenačke književnosti, Bg. 1972, str. 73.
- 22 Anton Podbevšek: III umetniški večer, Naprej 1922, št. 37, str. 1.
- 23 Fran Petre: Podbevškov problem, Naša sodobnost 1956, str. 697.
- 24 Vidi nap. 2, str. 748.
- 25 Vidi nap. 2.
- 26 Recitacijski večer Antona Podbevška, Tabor, Mb. 12. 6. 1921.
- 27 Janko Traven: Obraz mlade slovenske literarne generacije, Vidi: Dom in svet 1927, str. 2, str. 90—94.
- 28 Vidi nap. 2.
- 29 Vidi nap. 7.
- 30 Vidi nap. 12.
- 31 Sonja Kravanja: Anton Podbevšek v luči Marinettijevih manifestov; Diplomski rad na grupi za komparativnu književnost, 1978, str. 36.
- 32 Aleksander Flaker: Poetika osporavnja, Zgb. 1982, str. 326.
- 33 Vidi nap. 13.
- 34 Anton Podbevšek: Razmerje umetnika do države, Rdeči pilot št. 1922.
- 35 Vidi nap. 2, str. 748.
- 36 Vidi nap. 32, str. 326.
- 37 Vidi nap. 2, str. 746.
- 38 Vidi nap. 4, str. 104.
- 39 Vidi nap. 2, str. 748.
- 40 Vidi nap. 7.
- 41 Vidi Ljubljanski zvon 1922, str. 252—54.
- 42 Vidi nap. 19, str. 32.
- 43 Izjava Mirana Jarca, vidi nap. 27.
- 44 Vidi nap. 27.
- 45 Anton Podbevšek: Odlomek o umetnosti z obzirom na sodruga Ivana Cankarja, Rdeči pilot 1922, št. 1.
- 46 Vidi unutrašnje korice Podbevškove knjige Človek z bombami, Lj. 1925.
- 47 Vidi Naprej 1922, št. 37, str. 1.
- 48 Anton Slodnjak: Geschichte der slowenischen Literatur, Berlin 1958, str. 333.
- 49 Vidi nap. 2, str. 744.
- 50 Dimitrij Rupel: Besede in dejanja, Koper 1981, str. 212.
- 51 Boris Paternu: Pomen simbolizma v slovenski literaturi; Vidi: Obdobje simbolizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, Univerza Edvarda Kardelja v Lj. Filozofska fakulteta, Lj. 1983, str. 65.
- 52 Vidi: Dušan Pirjevac: Vprašanje o peoziji, Vprašanje naroda, Mb. 1978, str. 70.
- 53 Vidi nap. 52, str. 56.
- 54 Vidi nap. 50, str. 153.
- 55 Vidi nap. 2, str. 745.
- 56 Vidi nap. 45.
- 57 Dušan Pirjevac: Ivan Cankar in evropska literatura, Lj. 1964, str. 171.
- 58 Vidi nap. 27.
- 59 Vidi nap. 51, str. 71.
- 60 Franc Zadravec: Nekateri posebnosti slovenskega simbolizma, Vidi nap. 51, str. 26.
- 61 Vidi nap. 2, str. 749.
- 62 Vidi: Peter Bürger: Theorie der Avantgarde, Frankfurt a. M. 1974.
- 63 Vidi nap. 13.
- 64 Vidi nap. 12.
- 65 Vidi: Novi čas, 14. 11. 1921.
- 66 Vidi nap. 19, str. 42.
- 67 Isto, str. 44.
- 68 Podbevškova soareja: Človek z bombami, Jutro 14. 11. 1920.
- 69 Vidi nap. 19, str. 44.
- 70 Isto.
- 71 Vidi nap. 1, str. 49.
- 72 Jože Pogačnik, Franc Zadravec: Zgodovina slovenskega slovstva, Mb. 1972, str. 200—201.
- 73 Vidi nap. 50, str. 163.
- 74 O ovom vidu spis Matjaža Kmecla: Slovenska literarna avangarda v. 20. letih XX. stoletja, Jezik in slovstvo 1972/73, str. 27—30.
- 75 Vidi Jutro, 29. 1. 1927.
- 76 Vidi Vidmarovu Kritiko 1926/27.
- 77 John Willet: The New Sobriety, 1917—1933, Art and Politics in the Weimar period, Thames and Hudson 1978, str. 9.

dve pesme

anastas nasteski

Naslonjeno na obalu
trulo stablo
služi za odmor galebovima
Između njegovih korenova
mesec se kupa

Škrta je obala
po kojoj
je prosuta
težina misli

18 polja

dve pesme

miodrag stanisavljević

●●●

*Pomama dolaska reči. Magla obraćanja. Zelene mušice.
Ponoć, julska.*

*Misli na oblost sumorne ljubavnice.
Kožu zračnu. Njeno oblivanje tobom.
Tvoje oblivanje njome.
U poroznoj noći. U tornju.*

*Opozvano poslanstvo ruke.
Opozvana svetlost jetka.
Jer kako (tvoja uskisa putovanja,
moja nepokretna lakomost)
kako da (tvoja trgovina s dolazećim,
moje ceđenje nedosegnutog)
kako da ispišem preokret
preko sklopljenih kapaka očnih,
preko pokreta bučne plesačice?*

*Kome se obraćam — pokušavam da doznam iz ritma rečenica,
iz načina prisustva stvari,
iz boje nesanice.*

*A u neimenovanom (moje oblivanje tobom)
sija tmolo (kožu divlja, sumorna)
ono što je samo (oblosti i raspuću)
pohota neodređenosti.*

*Pomama toka reči.
Kome se obraćam — pokušavam da doznam iz ponavljanja nekih
glasova,
iz strukture kristala,
iz sila elastičnosti
uvek pogrešno proračunatih.*

*Pomama dolaska reči. Zelene mušice
bombarduju moju beležnicu pod lampom.
Sasvim blizu, između lampe i zida,
pauk je postavio svoju mrežu.
Moji noćni zapisi njemu najviše koriste.*

Pomama dolaska reči. Zelene mušice. Magla obraćanja.

●●●

*A to da jednom dođe čas
kad u tvojim dejstvima količina uzaludnosti počne naglo da raste
nek' ti se ne čini krajem puta.
Tu počinje drugi smisao: smisao ja.
O tome hodamo.
O tome prolazimo pored drveća, pored voda.
O tome se susrećemo.*

*Sresti, dakle, sebe.
S nelagodom.
Neprenosivi ostatak.
Odras na površini kapljaste praznine.*

*A to što ipak krošnja tvojih pomisli
ne ume da se umiri posle nekog dana osujećene pomame
ne govori o suprotnom.
Nego samo o tome da postoji ogrebotina
na opni vremena.*

*Sve više zatvorenih kapija.
No i to protumači kao spoljašnju oblogu od smrti.
Koja te štiti od dalje smrti.
Oset sebe. Ja postojanja.
O tome vrt cveta.
O tome lutamo.
O tome — noć.*